

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Paardenhouderij

Specifiek gedeelte

Arbeidsmarktgerichte finaliteit

Graad: derde graad

Leerjaar: eerste en tweede leerjaar

Leerplannummer: voorlopige versie dd. 30/06/2023

Nummer inspectie:

DISCLAIMER: De eindtermen (alsook de decretale nummers) opgenomen in dit leerplan zijn onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement.

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

Inhoudstafel

Visie	3
Doelgroep en beginsituatie	4
Leerplandoelen	5
Minimale materiële vereisten	19
Vakkenkoppeling	20

Visie

De studierichting Paardenhouderij is een studierichting in de 3de graad arbeidsmarktgerichte finaliteit, gericht op doorstroom naar de arbeidsmarkt.

Leerlingen leren competenties die belangrijk zijn bij het omgaan en verzorgen van paarden, rekening houdend met de noden en kenmerken en het welzijn van het paard om de kwaliteit van de levenssfeer van het paard te optimaliseren.

Paardenhouderij wordt als domeingebonden studierichting aangeboden in de 3de graad. De basisvorming is dezelfde voor alle andere studierichtingen binnen deze arbeidsmarktfinaliteit.

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de 3de graad arbeidsmarktfinaliteit en realiseren binnen het specifieke gedeelte doelen die leiden naar de beroepskwalificaties Paardenafrichter en Hippisch assistent.

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit en realiseren de doelen die leiden naar de beroepskwalificaties Paardenafrichter en Hippisch assistent.

De paardenafrichter richt paarden af en leidt ze op teneinde hun capaciteiten en waarde te verhogen. De hippisch assistent assisteert bij het verzorgen van paarden, het onderhoud van hippische accommodaties en materiaal en - in voorkomend geval - bij de africhting van paarden en de teelt van voedergewassen teneinde hippische activiteiten of producties te ondersteunen.

Doelgroep en beginsituatie

Leerlingen die het eerste leerjaar van de derde graad Paardenhouderij aanvatten in de arbeidsmarktfinaliteit, kunnen naar interesse en keuze voor deze studierichting beschouwd worden als een homogene groep.

De vooropleiding vanuit de tweede graad en de kenmerken van de leerlingen in de derde graad verschillen echter qua aanleg en belangstelling op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak, waardoor ze vanuit dit oogpunt kunnen beschouwd worden als een heterogene groep.

Daarom vinden we het belangrijk om – bij het begin van de derde graad – de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en de verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Aan de ene kant wordt in de derde graad Paardenhouderij verder gebouwd op de tweede graad Paardenhouderij. Daartegenover wordt ingezet op het verfijnen en verdiepen van de competenties uit de tweede graad. In de derde graad vinden we het daarom belangrijk om – afgestemd op de leerlingengroep - als lerarenteam passende begeleiding met expliciete aandacht voor Gepersonaliseerd Samen Leren te voorzien. Een leertraject kan gedifferentieerd zijn, maar het einddoel blijft dat samen met alle leerlingen alle leerplandoelen met onderliggende kenniselementen op het einde van de derde graad op een kwaliteitsvolle manier op het vastgelegde beheersingsniveau werden aangeleerd, ingeoeft en geëvalueerd.

Leerplandoelen

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	

BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	

Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften.	

BK3_01.04	4, 5
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures met betrekking tot ergonomisch handelen toe.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	
BK3_01.04.04	Subdoel 4
De leerlingen passen technieken voor EHBO toe.	

BK3_02.01		6
De leerlingen gebruiken machines en materiaal op een veilige, duurzame en correcte manier.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	
De leerlingen hanteren machines en materiaal volgens de instructies van de leraar. <ul style="list-style-type: none">• werking, gebruik en onderhoud van machines en materiaal• werking en gebruik van machine: scheermachine• hippisch materiaal: toilettagemateriaal, hindernis- en dressuurmateriaal		
	Subdoel 2	
De leerlingen reinigen machines en materiaal.		
	Subdoel 3	
De leerlingen vervangen machines en materiaal volgens de instructies van de leraar.		
	Subdoel 4	
De leerlingen bergen veilig materiaal op.		

BK3_02.02		7
De leerlingen controleren de machines en het materiaal en voeren preventief en correctief basisonderhoud van materiaal uit.		

Beheersingsniveau	
evalueren	
	Subdoel 1
De leerlingen identificeren afwijkingen, storingen, slijtage of defecten de nood aan basisonderhoud aan machines, bedrijfsvoertuigen en materiaal.	
	Subdoel 2
De leerlingen rapporteren de nood aan specifiek en basisonderhoud aan de leidinggevende.	
	Subdoel 3
De leerlingen selecteren de onderhoudstechniek en het onderhoudsmateriaal. <ul style="list-style-type: none">• onderhoudstechnieken voor hippisch materiaal	
	Subdoel 4
De leerlingen hanteren onderhoudsmateriaal.	
	Subdoel 5
De leerlingen voeren kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit aan machines en materiaal. <ul style="list-style-type: none">• smeren van scheermachine• messen vervangen	
	Subdoel 6
De leerlingen controleren het materiaal voor ingebruikname. <ul style="list-style-type: none">• hindernismateriaal• optoming	

BK3_02.03	
8	
De leerlingen handelen diervriendelijk.	
Beheersingsniveau	
toepassen	

Subdoel 1
De leerlingen werken met paarden volgens een ethische gedragscode. <ul style="list-style-type: none">sectorspecifieke regelgeving en reglementering over dierenwelzijnsectorspecifieke regelgeving en reglementering over transport van paardensectorspecifieke regelgeving en reglementering over aan- en verkoop van paardensectorspecifieke regelgeving en reglementering over identificatie en registratie van paarden en wedstrijdenprincipes van paardenwelzijn
Subdoel 2
De leerlingen handelen in functie van de natuurlijke gedragingen en instincten van paarden. <ul style="list-style-type: none">psychologie paarden

BK3_02.04	9
De leerlingen verzorgen paarden.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
Subdoel 1	
De leerlingen voeren de dagelijkse basisverzorging uit. <ul style="list-style-type: none">voederenverplaatsenhoeven uitkrabbenstal uitmesten.verzorging (incl. hoefverzorging)behoefte van paarden	
Subdoel 2	
De leerlingen toiletteren paarden in functie van hun deelname aan evenementen. <ul style="list-style-type: none">technieken van toiletage van paarden	
Subdoel 3	
De leerlingen monstere paarden in functie van hun deelname aan evenementen.	
Subdoel 4	

De leerlingen hanteren aangepast materiaal voor de verzorging van paarden.

BK3_02.05		10
De leerlingen melden problemen over de algemene gezondheid van de paarden, stellen mogelijke oplossingen voor en voeren preventieve en curatieve maatregelen uit.		
Beheersingsniveau		
analyseren		
	Subdoel 1	
De leerlingen melden veranderingen in de gezondheidstoestand van de paarden. <ul style="list-style-type: none">• Algemene conditie• eetgedrag• prestaties• ziekte, EHBO en geneesmiddelen• anatomie van paarden• fysiologie van paarden• specifieke kenmerken van parasieten bij paarden		
	Subdoel 2	
De leerlingen stellen aan diverse factoren aangepaste maatregelen voor i.v.m. de algemene gezondheid van de paarden aan de leerkracht.		
	Subdoel 3	
De leerlingen stemmen het trainingsschema af op preventieve en curatieve maatregelen en op de resultaten/prestaties van paarden na een behandeling.		
	Subdoel 4	
De leerlingen voeren eenvoudige curatieve behandelingen uit. <ul style="list-style-type: none">• hoeven vijlen• kleine wonden of aandoeningen behandelen		

BK3_02.06		11
De leerlingen voeren de paarden en optimaliseren het dagelijks voederschema in samenspraak met de eigenaar van de paarden en de leerkracht en in functie van de prestaties en gezondheid van de paarden.		

Beheersingsniveau	
toepassen	
	Subdoel 1
De leerlingen voeren de paarden volgens een voederplanning en individueel voederschema. <ul style="list-style-type: none">• voeding en voedergewassen (incl giftige planten)• kwalitatieve voeding	
	Subdoel 2
De leerlingen geven voldoende en kwaliteitsvol drinkwater aan de paarden.	
	Subdoel 3
De leerlingen stellen aanpassingen voor aan het voederrantsoen in functie van de gezondheid en prestaties van paarden. <ul style="list-style-type: none">• principes van voederrantsoenering	

BK3_02.07		12
De leerlingen leren de paarden de dagelijkse handelingen aan.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	
De leerlingen maken paarden vertrouwd met basishandelingen, hippisch materiaal en het gebruik ervan. <ul style="list-style-type: none">• africhtingstechnieken		
	Subdoel 2	
De leerlingen oefenen en verbeteren van de dagelijkse handelingen.		

BK3_02.08		13
De leerlingen selecteren wedstrijden en bereiden paarden voor op deelname aan wedstrijden en		

evenementen.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
	Subdoel 1
De leerlingen assisteren bij het wedstrijdklaar maken van paarden. <ul style="list-style-type: none">• paardendisCIPLINES• grooming	
	Subdoel 2
De leerlingen schrijven het paard in voor een evenement.	
	Subdoel 3
De leerlingen assisteren op wedstrijden of evenementen. <ul style="list-style-type: none">• wedstrijdreglementering	
	Subdoel 4
De leerlingen selecteren wedstrijden in functie van de doelstellingen en het trainingsschema.	

BK3_02.09		14
De leerlingen geven paarden voldoende beweging en vrije uitloop.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	
De leerlingen voeren het bewegingsschema uit van paarden die afgericht of opgeleid worden. <ul style="list-style-type: none">• bewegingsnODEN van paarden		
	Subdoel 2	
De leerlingen geven beweging aan de paarden op de weide, in de piste of in de stapmolen.		

BK3_02.10		15
De leerlingen plannen en ondersteunen het transport van paarden.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	
De leerlingen bereiden het voertuig voor op een veilig, hygiënisch en diervriendelijk transport.		
	Subdoel 2	
De leerlingen bereiden de paarden voor op een diervriendelijk en veilig transport.		
	Subdoel 3	
De leerlingen laden en lossen een paard. <ul style="list-style-type: none">• technieken voor laden en lossen		

BK3_02.11		16
De leerlingen assisteren bij het voorraadbeheer van verbruiksgoederen.		
Beheersingsniveau		
evalueren		

BK3_02.12		17
De leerlingen assisteren bij het uitvoeren van de hippische administratie.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	

De leerlingen registreren de gegevens van paarden: geboortedatum, afstamming, voederrantsoen, afwijkingen in gedrag en gezondheid, medische zorgen, vaccinatie, ontworming, prestaties, werkregime. <ul style="list-style-type: none">• toepassingen van kantoorsoftware
--

BK3_02.13		18
De leerlingen assisteren bij het onderhouden van de weide.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
	Subdoel 1	
De leerlingen assisteren bij het onderhouden van de gronden en de afrastering volgens de instructies van de leraar.		

BK3_02.14		19
De leerlingen gebruiken, onderhouden, assisteren bij en adviseren over de huisvesting en infrastructuur van paarden rekening houdend met de nood aan beweging, sociaal contact, gezondheid en prestaties.		
Beheersingsniveau		
evalueren		
	Subdoel 1	
De leerlingen plaatsen water- en voedselvoorzieningen.		
	Subdoel 2	
De leerlingen huisvesten de paarden volgens de voorziene verdeling en instructies van de leraar. <ul style="list-style-type: none">• huisvesting en infrastructuur		
	Subdoel 3	
De leerlingen monitoren het stalklimaat met het oog op het welzijn van de paarden. <ul style="list-style-type: none">• optimaal stalklimaat• methodes voor het regelen van het stalklimaat		

- principes voor de diervriendelijke huisvesting van paarden
- noden van het paard

BK3_02.15	20
De leerlingen herkennen het verloop van bronst, bevruchting, dracht en het geboorteprocés en het zoog- en speenproces. <ul style="list-style-type: none">• fokkerij en voortplanting• exterieur en raskenmerken	
Beheersingsniveau	
begrijpen	

BK3_02.16	22
De leerlingen assisteren bij de training van paarden.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
	Subdoel 1
De leerlingen assisteren tijdens trainingen. <ul style="list-style-type: none">• hindernissen bouwen• paard vasthouden bij opstappen• paard uitstappen	
	Subdoel 2
De leerlingen voeren de instructies van de africhter uit met betrekking tot de training van de paarden. <ul style="list-style-type: none">• trainingstechnieken	

BK3_02.17	21
De leerlingen onderhouden en optimaliseren de eigen fysieke fitheid en rijvaardigheid in functie van het africhten van de paarden.	
Beheersingsniveau	

evalueren	
	Subdoel 1
De leerlingen onderhouden de eigen basisconditie. <ul style="list-style-type: none">• rider-fitness	
	Subdoel 2
De leerlingen onderhouden en optimaliseren de eigen rijvaardigheid met betrekking tot dressuur. <ul style="list-style-type: none">• rijvaardigheid• scala van de correcte africhting van het paard• foutenanalyse en methodes voor remediëring van fouten• dressuurzit, hulpgeving, overgangen, aanleuning, zijgangen, nageeflijkheid en verzameling• dressuurproeven	
	Subdoel 3
De leerlingen onderhouden en optimaliseren de eigen rijvaardigheid met betrekking tot springen. <ul style="list-style-type: none">• verschillende soorten springzit, fasen en factoren van de sprong, cavaletti, rasterwerk, niet-specifiek springwerk, stijlrijden, parcours rijden, foutenanalyse en methodes voor remediëring van fouten	
	Subdoel 4
De leerlingen analyseren het filmmateriaal. <ul style="list-style-type: none">• eigen rijvaardigheid	

BK3_02.18		23
De leerlingen richten paarden af en leiden ze verder op binnen de discipline waarvoor ze ingezet worden.		
Beheersingsniveau		
evalueren		
	Subdoel 1	
De leerlingen richten de paarden af in functie van de discipline.		
	Subdoel 2	
De leerlingen stellen een trainingsschema op conform met de doelstellingen en de gegevens van het af te richten paard.		

	Subdoel 3
De leerlingen leren onderdelen aan van de relevante disciplines aan de paarden.	
	Subdoel 4
De leerlingen leiden de paarden verder op in functie van de doelstellingen en capaciteiten van het paard.	
	Subdoel 5
De leerlingen evalueren de progressie van de paarden in functie van de te bereiken doelstellingen.	
	Subdoel 6
De leerlingen passen het trainingsschema aan in functie van de progressie.	

BK3_02.19		24
De leerlingen stellen een bewegingsschema voor de paarden op.		
Beheersingsniveau		
creëren		
	Subdoel 1	
De leerlingen stellen een bewegingsschema op rekening houdend met de doelstellingen, trainingsschema's, eigenschappen en toestand van de individuele paarden. <ul style="list-style-type: none">• bewegingsnoden van paarden• paardenwelzijn		

Met opmerkingen [PS1]: toegevoegd vanuit CD

BK3_02.20		25
De leerlingen kiezen paarden en materiaal in functie van de specifieke activiteiten en doelstellingen.		
Beheersingsniveau		
analyseren		

	Subdoel 1
De leerlingen selecteren paarden op basis van kenmerken. <ul style="list-style-type: none">• exterieur, bloedlijn, techniek, gezondheid, veterinaire keuring, karakter en prestaties• hippologie	
	Subdoel 2
De leerlingen selecteren materiaal en accommodatie in functie van de activiteiten en doelstellingen. <ul style="list-style-type: none">• materiaalkennis	

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is [via deze link](#) te raadplegen.